

O mențiune specială merită comunicarea lui Özlem Kumrular (Universitatea Bahçeşehir, Istanbul), *The Ottoman Maghreb and its reflections in the ottoman Archival sources and poetry*, întrucât a fost mai puțin o sinteză și mai mult o analiză aplicată a textului și subtextului surselor narative din secolul al XVI-lea. Aceasta a identificat imaginea Maghrebului în conștiința otomanilor, dar și a creștinilor spanioli și italieni care au luat contact cu Maghrebul în termeni conflictuali. În acest context de istorie a imaginarului, autoarea a remarcat și faptul că auto-reprezentarea declarativă la un moment dat (Tunisul luptător pentru Islam, de pildă) putea să nu fie decât expresia idealizată a unor interese disimulate (Tunisul luptător pentru pradă pur și simplu).

Cu titlu general, consemnăm buna organizare a colocviului și mai ales atmosfera de urbanitate și de dialog intelectual în care s-au desfășurat lucrările. Comunicarea între participanți a demonstrat că evaluările critice privesc ideile și nu persoanele care le formulează. Dacă se asimilează interior aceste premise comunicaționale survine detașarea, iar detașarea permite transmiterea politicoasă a informațiilor și interpretărilor, transmitere care este cea mai eficientă formă de clarificare în procesul cunoașterii.

(Alexandru Mamina)

Între 29 și 31 octombrie 2009 s-a desfășurat la București, organizată de Departamentul pentru Relații Interetnice al Guvernului României și Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” al Academiei Române, conferința cu tema „Minoritățile etnice în România în secolul al XIX-lea”.

De la bun început remarcăm faptul că participanții nu au prezentat lucrări de conjunctură, ci cercetări solide dedicate problemei minorităților din România secolului al XIX-lea.

Printre problemele abordate menționăm contribuția minorităților la modernizarea României, situația minoritarilor din mediul urban (cu studii de caz asupra evreilor, armenilor, britanicilor, grecilor și turcilor), naționalismul românesc și raportarea la minoritățile etnice. Remarcăm lucrarea foarte bine documentată a Ralucai Tomi, despre discuțiile privind colonizarea teritoriului românesc cu populații străine. Discuții deosebite a stârnit secțiunea dedicată ceangăilor din Moldova.

Interesante au fost și lucrările despre minoritatea turcă din Dobrogea, Silvana Rachieru aducând în discuție perspectiva diplomației otomane asupra unei provincii pierdute, iar Costin Scurtu prezența ignorată a turcilor și tătarilor musulmani în forțele armate române.

Chestiunea evreiască a dominat ce-a de-a doua zi a discuțiilor, contribuția lui Dietmar Müller, bazată pe teza sa de doctorat, aducând date și interpretări noi asupra discuțiilor privind acordarea cetățeniei române după obținerea independenței de stat.

(Bogdan Popa)